

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос адыга

макъ

Адыгэ Республикаем и Правительствэ иғъэзет

1923-ро ильесим
пътхапзи
кынчелжъялангу кынджыны

№ 208 (21697)

2018-рэ ильэс

БЭРЭСКЭЖЬЙИ

ШЭКЮГҮҮМ и 21-рэ

ОСЭ ГҮЭНЭФАГҮЭ ИИЭП

къыхэтутыгъэхэр ыкчи
нэмүкі къэбархэр
тисайт ижүүгөтөштх

WWW.ADYGVOICE.RU

ЗЭЗЭГЫНЫГЪЭМ ЗЭДЫКІЭТХАГЪЭХ

Адыгэ Республикаем и Лышихъэу Къумпыл Муратре Фондэу «Талант и успех» зыфиорэм ипащэу Елена Шмелевамрэ гъесэнэгъэ зыщызэрагъэгъотырэ гупчэу «Сириусым» зэдэлжэныгъэм фэгъэхыгъэ Зэзэгыныгъэм тыгъуасэ щызэдькіэтхагъэх. Наукэм, искуствэм ыкчи спортым альэнкъокіэ сэнаущыгъэ зыхэль кіэлэцыкъухэр къыхэгъэшыгъэнхэр ыкчи ахэм Іэпыіэгъу ятыгъэныр зэшлозыхыщт Гупчэ Адыгейим щызэхэшгъэныр ащ кыдельтэ.

Федеральнэ бюджетым къыхъякыныш, лъэпкъ проектэу «Гъесэнэгъэр» зыфиорэм тэгтээпсихъэзэе зэнкъокуо щылахъякъем теклонигъэр къызэрэштидихыгъэм ельтигъэу Адыгейим а гухэлхэм агае субсидий къылакъахьашт.

«Сэнаущыгъэ зыхэль кіэлэцыкъухэм юф адэшлэгъеним мэхъянешхо етэты. Мы лъэнекъомкэя Республикаем гъехэгъашуухэр ышыгъэх. Фондым зэдэлжэньгъэу дытилэштим а юфшэнир джыри нахь лъэгэпэе иным нигъэсын ылъэкыщт. Гупчэу Республикаем щызэхэтщэштим амал къытышт тапэкія сэнаущыгъэ зыхэль ныбжыкъухэр къыхэгъэшыгъэнхэмкэя, тиньбжыкъабэм ялэпэлэсэнэгъэ хагъэхъонимкэя. Нэужум ахэр хэгъэгум, джащ

фэдэу тиеспубликэ инаучнэ, игъэорышаеко ыкчи и производственнэ киччашуухэм аххяштих», — къыхигъэшыгъ Адыгэ Республикаем и Лышихъэ.

Проектым изэшхоянкэ гъесэнэгъэ зыщызэрагъэгъотырэ Фондэу «Талант и успех» зыфиорэм иопыт къызфагъэфедэшт. Урысие Федерацием и Президентэу Владимир Путиним итуулыкъикэ 2015-рэ ильесим гъесэнэгъэ зыщызэрагъэгъотыт гупчэу «Сириусыр» зэхащэгъагь. Джы пшъэрильеу щытыр ащ фэдэ Гупчэхэр шольырхэм ашызэхэшгъэнхэр ары, «Сириусым» ахэр зэкэя къепхигъэштих.

Кіэлэцыкъухэр анахь сэнаущыгъэ ин зыхэлхэм, «Сириусым» зэрэшгыгъэпсыгъэм диштэу, шольыр гупчэхэм гъесен

гъэ ашягъэгъотыгъэнир ары мышкэя пшъэрилье шхъяаэу щытыр. Республикаем щызэхажэшт Гупчэм анахь мэхъянешхо зиэ пшъэрильйтлур: сэнаущыгъэ зыхэль ныбжыкъухэр къыхэгъэшыгъэнхэр ыкчи ахэм амалышхэу алэкіэльхэм джыри нахь зарагъашуомбгүйнумкэя амалхэр ягъэгъотыгъэнхэр — зэшүихыщт.

Елена Шмелевам къызэрэхийгъэшыгъэнмкэя, проектым изэшхоянкэя Фондэу «Талант и успех» зыфиорэр зэдэлжэньгъэмкэя шыкъикэамал зэфэшхъяфхэм афхэхъазыр. Гуцылэм пае, гъесэнэгъэ зэраагъэгъотыт гупчэу программахэм язэхъяуонкэя организацехэм яфэнкъонигъэхэм къапкъырыкъихээ зяофшэн зэхащэшт.

«Сириусым» испециалистхэр ежхэм алэкіэльхъугъэ юфшашумкэя къыдэгощэштих, пэрт предприятихэм, спортивна федерацехэм, культурэм ылъэнкъокія организацехэм яфэнкъонигъэхэм къапкъырыкъихээ зяофшэн зэхащэшт.

«Гупчэу «Сириусым» иопыт къыгъельгъэгъагь я 8-рэ классым исхэя кіэлэцыкъухэм сэнэхъятаэу къыхахимэ ашоийтор къызэрэгурьиорэр. Тэ зэккэми зы гухэльтилэр — лъэнекъо постэухэмки: наукэмкэя, искуствэмкэя, спортымкэя амалу кіэлэцыкъухэм ялэр, зыфитегъэпсыхъагъэхэр нахь икью къахэшынумкэя юфшэнэгъэтуу тафхъунир, Республикаемкэя анахь лъэнекъо шхъяаэу щытхэм, ар анахь зыфэнитко лъэнекъохэм атегъэпсыхъа-

гъэу хэхъонигъэ ашынымкэя амалу ялэхэр къидгъэлэгъуулынхэр ары», — къыкылгыятхыгъ Елена Шмелевам.

Мы Фондым ипащэ къызэрилуагъэмкэя, республикэ гупчэр зэхэцгээнимкэя Адыгейим шолгэ гъэнэфагъэхэр илэх: сэнаущыгъэ зыхэль кіэлэцыкъухэм юфшэнэгъэтуу ятыгъэнимкэя ыкчи джащ фэдэу «Сириусым» юф дэшлэгъэнимкэя опыт шулае щылэ зэрэхъугъэр. Адыгейим илэшхъяэтхэм анахь кіэлэгъэдэжэхэр хуулхъяэтхэм программахэм язэхъяуонкэя эксперт хууяа. Джы зэгъусэхэу «Сириусым» имодель тетэу Адыгейим юфшэнир щыльагъэкотэшт.

Къумпыл Мурат къыуагь тиеспубликэ ынаэ къызэрэтиригъэтырэм, шуагьэ къытэу къызэрэддэлажъэрэм пае Елена Шмелевам зэрэфэрэзэр ыкчи аш къыхигъэхъожыгъэ республике Гупчэм икласстерхэм апае ишыкъигъэ инфраструктурэр зэрэштихэр. Лъэнекъуицымкэя: наукэмкэя, искуствэмкэя, спортымкэя сэнаущыгъэ зыхэль кіэлэцыкъухэм юф зэрадашшт шыкъикэя республикэм щырахъухыагь. Аш тегъэпсыхъагьэу Гупчэм ишпэрэриль зэрэшшуихыщт шыкъикэя ыгъэпсышт.

Проектыр пхырышыгъэнимкэя Адыгейим пшъэдэкъыж зыхыщт организациеу щагъэнэфагъэр Республике естественнэхыисал еджалэр ары. Гупчэм изэхэшэнкэя концепциер республикэм иоператорхэм агъэхъазыргъях, джащ фэдэу инфраструктурэм игъэпсынкэя гъогу картэхээ заджэхэрэр щы.

Гупчэм иоофшэн шыкъикэя гъэнэфагъэкэя гъэпсыгъэшт, аш хэхъяштих гъесэнэгъэ языгъэгъотырэ организациехуу

(Икъюх я 2-рэ нэклиб. ит).

ЗЭЗЭГҮҮНЫГҮЭМ ЗЭДҮКІЭТХАГҮЭХ

(Иклюх).

зэдэлжэхэрэм яплощадкэ. Ахэр РЕМШ-р, АКЬУ-р ыкIи МКЬТУ-р, джащ фэдэу республикэм истигийн ыкIи итворческэ гупчэхэр. Йофтхъэбзэ зэфшэхъяфхэу зэхащэхтхэм ахэлжэхтхэр АКЬУ-м и Мые��опэ къералыгъо гуманитар-техническэ колледж иоб-щежитие чэсныхэу ары. Гъэсэнэгъэ зэрарагъэгъотыщтхэ программмэхэм ягъэхвазырын макло. 2019-рэ ильэсым чьэптигъум Гупчэр къизэуахынэу рагхуухьагь.

«Сэнаущыгээ зыхэль кэлээцыкүхэм Исынээтуу ятыгээнээс пае тэтиопыти, «Сириусым» иамалхэри дгээфедэштых. Фондым и предложениехэр зэкіэ кызыфэдгээфедэштых, республикэм инаучнэ ыкын икультурнэ куячыгээ кызыщылтэгьошт юфыгьюхэр зэшшотхыщых. Туризмэм, спортым, искусствэм ыкын нэмыкыг лъянныкьюхэм япхыгээнхэм дэгүүхэр пхырыщыгээнхэм тыфэхъязыр», — кыытуагъ Къумпыл Мурат.

Гупчэм изэхээштэн юфыгъохэү
епхыгъэхэм ятгүшчийн хэлэ-
жьагъэх Адыгэ Республикаем
гъесэнгъяэрэ шэнгъяэрэкэй

Естественнэ-хысал еджаплэм ипащэй Мамый Даутэ кызээриуагъэмкіэ, я 7 — 11-рэ классхэм арысхэй Урысыем ишьолььыр 13-мэ къарыкыгъэ

уым» ипроектхэм ахэлжьага.
Тхъамэфицым кыклоц үофтхъэбээ зэфшъяафхэр зэрахьащых: хысапынкээ гэцэктэнхэр, лекциехэр, хэушхъяафы-
кыгье курсхэр зэхашцтых. Арт-фес-
тивалэу ёыиэштым кіэлэеджаклохем
ятворческэ Ізпэлэ-
сэныгъэ кыщаагъэ-
льэгъошт, проекты-
кіэу «Хысап калей-
доскоп» зыфиорэр
мыгъэ пхырашы.

Адыгэ Республикаем и Лысьвхэ зээрлийтэрэмкіэ, гъесэнхъэмкіэ гупчэу «Сириусым» республикэм амалышу къыреты кілэцкыкү сэнаущхэм адэлжээнхъэмкіэ, ахэм яамалхэм зыкъызэуахынымкіэ, сэнэхьатэу зэрылжээцтхэр къыхахынмкіэ.

«Іспелесеныйгъэшхо зыхэлт
лофышлэхэр непэ ящыклагьэ
дэдэх. Гэсэныгъэмкэ програм-
мэхэу лофшэным епхыгъэхэр
гъэшигъонхэу ыкли шуугъэ
къатыщтэу алтытэ. Ахэм сту-
дентхэр «Сириусым» лоф зы-
дишшэнэу ригжэжьэ комплание
перытхэм къафащтых. Мы
лофшлэкэ амалыр тэри къиз-
фэдгъэфедэшт шьющ фэдэ къэ-
лээджэкло чанхэм алае амалы-
къэхэр къизээутхынхэм фэш»,
— къыуагь Къумлыц Мурат

— қызыгъаш Къумпый Мурат. Елена Шмелевам къызэрхэ-
пъещьгъэмкіе, Адыгеим гъес-
ныгъэмкіе Фондэу «Талант и
успех» зыфиорэм зэдэлжэз-
ныгъэ пытэ дырил. Республикаем
икілэлэдэжаклохэр чанэу шьо-
льыр, урысые, дунэн проект
заулэм ягъеңцэклэн хэлажьэх.
Гүщылэм пае, 2015-рэ ильэсым
къышегъэжъягъеу «Сириусым»
Къыблэ хьисап юфтьхабзэр
щызэхаш. Елена Шмелевам
зэрильтырэмкіе, Урысыем и
Къыблэ щыпсэурэ кілэңцыкыу
сэнаущхэр зыщахъэвазырышт-
хэ гулчэм изэхэцэнкіе щыса-
техыпэу хъунымкіе Адыгеим
непа зэкэ амалхэр илэх

Мамый Даутэ зэрэхижьеүнэ-фыкыгъэмкэ, естественнэхьис-сан еджап!эм гъэхъагъэу илэхэр бэкээ зэлхыгъэр республикэм ихэбээ къулыкъухэм ренэу Iэ-пылэгъу къызэрэратырэр ары. АР-м и Лышишхъэ къэшакло зэрэхфхуугъэм тетэу хысисал парк гъэш!эгъон агъэпсыгъ. Кавказ хысисал гупчэу 2017-рээ илээсэн АКЬУ-м щызэхашаагъэм ишүугъяк!эм амалык!эхэр я!э хуугъе. Къелэнцыкly сэнаущхэр зыщырагъеджэшт Гупчэм та-накла ягыг!злэхэр радиых.

нээх ягуяаны эхэр рапхых.

«Къыткілэхъухъэрэ ныбжыы-
кілэхэм ятвортческэ, янитлелек-
туульнэ амалхэм зягъэушшом-
бгъугъэнры ныбжыыкілэхэм
альянсыкъокіэ Адыгейм полити-
кэу щызэрхъэрэм ыкыи УФ-м и
Президент къыгъэуцугъэ
пшъерильхэм зэу ашыц. Шъуй-
гэсэныгэе мылькуре къячлэрэ
пэудгъахъэхээс, хэгъэгуми,
республиками хэхъоныгэе ягъэ-
шыгъэным льапсэ фэтшы. Шъен-
гээгэе куу зиэ, зицыхъэ
зытельныжк юфышлэхэр ары тэ
тищыклагъэхэр. Гъэсэныгэе дэ-
гүү ныбжыыкілэхэм ягъэйтын-
гээнымкіэ, ахэм хэхъоныгэе
ашынмыкіэ тэ тфэлтээкынштыр
зэкэ тапэкли тшлэшт», — къы-
лугъ Адыгейм и Лышихъя.

Адыгэ Республика и Лышъхэ ипресс-къулыкъ

иминистрэй Клэрэшэ Анзаур, Адыгэ Республикаем культурэмкэ иминистрэй Аульэ Юрэ, Адыгэ Республикаем физическе культурэмкэ ыкыни спортымкэ и Комитет ихтхаматэй Дэгужые Мурат, «Сириусым» ихьисап программэ илашэу, РЕМШ-м идиректорэу Мамый Даута.

Индиректорээр Мамый даутэ.
Икіеүхым Елена Шмелевам Адыгэ Республикаим и Лышшынъеү Къумпылы Мурат ыкыи делегацием хэт пстэури ригъэблагъяэх «Сириусым» Ioф зэришлэхтүм нэүасе зыфашиныеү, джаш фэдэү шлэнгъэмрэ ис-кусствэмрэ я Парк, гъесэнгъэ зыщарагъэгъотьщ Гупчэм илабораториехэр, мастерскойхэр ыкыи нэмыхи псэуальхэр зэрэгжэлгэгъунхэу.

Яхысапыр — прыт гъэсэныгъ

Сурэхэр А. Гусевым тырихыгъэх

НыбжыкІхэм къафалотагъ

«Курить не модно — модно не курить!» зыфиорэ юфхабзэр культурэм и Унэу «Гигантэм» щыкуагъ. Тутын емышьогъенем и Тхамафэ мыр кыдыхэлтигъэу медицинэ профилактикэмкэ Гупчэм зэхищагъ. Гъесэнгъэм иучреждениеу Мьеңкъапэ дэтхэм яеджаклохэр ашт кырагъэблэгъагъэх.

Адыгэ Республикэм медицинэ профилактикэмкэ и Гупчэм, адэбэз узхэм зыщяэхэрэ Адыгэ республикэ клиническэ диспансерым яофышхэм пэублэм тутын ешьоным цыфым ипсаунгыгэ зэрарэу кыифихирэр ныбжыкІхэм къафалотагъ. Аш хэлт никотином пкыншъолым иегъэшхо регъэкы: льынтфэхэр нахь эзжыу мэхүүх, льыр тэрээзу аркылорэп. Анахъэу шхъэм юф зэришлэрэр ашт зэрээзтыриажэрэр специалистхэм кыхагъэшыгъ. Аш пыщагъэхэм куачи кыизхъотэныш, чадзыжыным кыфэджагъэх.

ТиньбжыкІхэр тутын ешьонным пчыхъэх хүнхэм фёлорышагъ а юфхабзэр. Кіэлэ

еджаклохэм видеороликхэр, мастер-классхэр къарагъэлэгъүхэх.

Постэури нэрыльэгъу къафэзышыгъэр манекенэу «Тутыншью Сью» зыцээр ары. Тутын зэрарэу кыыхырэу кылар чадзыжыгэ ишгуагъэу къэлэхэлтигъэхэм ашт «къаригъэлэгъүгъ». Нысхжамэ зы тутынэу ыгъэстэгъэм шүцлэбэзу кыххэгъыгъэ мыстхүр ач бэшэрэбим кыхуагъ. Ар пкыншъолым, тхабылым ахэхъэ. Зэрарыр зыплэгъука, шэн дэир хэунэнэм ургэгъупшигъ.

Юфхабзэр кіэлэцыкы ансамблэу «Шпаргалкэм» къафижэхъазырыгъэ къэгъэлэгъонимкэ аухыгъ.

ИШЬЫНЭ Сусан.

ТВ-приставкэм икъыхынкІэ сыда анахъэу шъунаIэ зытешъудзэштыр?

Тигъэзет кызэрэхиутыгъагъэу, къихъашт ильэсэм щылэ мазэм щегъэжьагъэу телевизор кызэрэрихэм каналхэр къагъэлэгъожыщхэп.

Цифрэ къэтыныр телевизорхэм къаубытынэм пае приставкэм гъэнэфагъэ пыгъэнэнэу щыт. А приставкэм DVB-T2 шапхъэр, видеокодекэу MPEG-4-р ыкы Multiple-PLP зыфиорэр хэтихнэх фая.

Приставкэ лъэпкэ зэфэшхьафэу 370-рэ щыт. Гурытымкэ ашт ыуасэр сомэ 1000. Уасэр нахь лъялпIэ къэс, кыгъэлэгъонимкэ лъэнэйкъуабэ хэт.

А пкыншъор къэшүүщэф зыхъукъэ шъуулжэлэх:

— телевизорын зэрэглийшшэшт кабелыр игъусэмэ;

— флашкэр зыпашэрэ USB чыпIэр хэтмэ;

— пультыр зыкодыкъэ, каналхэр зэрэлтыгъэктэштхэе кнопкэхэр илэхэмэ;

— приставкэр зыдэль тхылъялпIэ къэмланым къидэзы-

гъэкыгъэм исайт, техническэ лэпнэгъум ителефонхэр ыкы сервиснэ гупчэм иадрес тетхагъэхэм;

— къэмланым хампырашьо тамыгъэ тешыхъагъэмэ (аш къеѓэлъагъо пкыншъом имодель РТРС-м сертификат зэрэпильхагъэр).

Шыгу къэдгэкъижын, Урсынэм щыпсэххэрэр ыпкэ хэмийлэу ашэрэ мультиплексым хэхъэрэ канали 10-м елплишүүх: «Первый канал», «Россия 1», «Матч ТВ», НТВ, «Петербург-5 канал», «Россия Культура», «Россия 24», «Карусель», «Общественное телевидение России», «ТВ-Центр-Москва» ыкы радиохэу «Радио России», «Маяк», «Вести ФМ» зыфиорэрэм. 2018-рэ ильэсэм иккэх нэс Адыгэим щы-

псэухэрэ цыфхэр урсынэм канал 20-у цифровой мультиплекситум хахъэхэрэм япплынхэ альэкъишт. Анахь чыжэу щыгэ псэуплэхэри мыш къыхеубытх. Ятлонэрэ пакетын хахъэхэрэ каналхэр: «Рен-ТВ», «Спас», «СТС», «Домашний», «ТВ3», «Пятница», «Звезда», «МИР», «ТНТ», «Муз-ТВ» зыфиорэр.

2019-рэ ильэсэм ыпкэ къэжьагъэх телевизорхэм приставкэ ашынтытуу къэтынхэр къагъэлэгъожыщхэп. Мыкъэбарыр нэжь-түхжэ, лъэклэзимыгъэм алтынгъэлэсэн фаяе. Цифрэ шыкъэх къэзүүбытхэшт приставкэм икъыхынкІэ ё ишгэцүнкэ юфыгъохэр кызынчуххэх зэпымыю юф зышэрэ телефонэу **8-800-220-20-02**-м шүтеон шъульэкъишт.

Адыгэ Республикэм итхыльеджапэ щылажьхэрэм гүхэкыши ашхынхэдэгъэ, Адыгэ Республикэм культурэмкэ изаслуженэ юфыгъи Мэрэтикъо Рабихыат Мэджидэ ыпхьум идунаи зэрихжээгээр ыкы щымыгъэм ибын-унагъо фэтхяусыхэх.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие иунашь

Мыеңкъопэ районым хэдзынхэмкІэ ичыпIэ комиссие хэтыгъэ Булашенко Николай Николай ыкъом ишшэрильхэр теххыгъыгъэнхэм фэгъэхыгъэ лъэлүү тхыльеу къытыгъэм диштэу Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие **унашъо ешы:**

1. Булашенко Николай Николай ыкъом Мыеңкъопэ районым хэдзынхэмкэ ичыпIэ комиссие ишшэрильхэр теххыгъыгъэнхэм.

2. Мыеңкъопэ районым хэдзынхэмкэ ичыпIэ комиссие хэтыгъэ хэхыгъыгъэм ичыпIэ ихъаштымкэ предложенихэр зэрштэхэрэм фэгъэхыгъэу макъэ ягъэугъэнэу.

3. Мы унашъор Мыеңкъопэ районым хэдзынхэмкэ ичыпIэ комиссие юкъэхъэгъэнэу.

4. Мы унашъомрэ Мыеңкъопэ районым хэдзынхэмкэ ичыпIэ комиссие хэхъаштым икандидатурэхэрэ предложенихэр зэрштэхэрэм фэгъэхыгъэ макъэгъэймрэ республике гъэзэтхэу «Советскэ Адыгэимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къыхагъэутыгъэнхэу.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие и Тхаматэу Н. А. СЭМЭГУ

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие искретарэу Ф. З. ХЬАЦАЦІ

къ. Мыеңкъапэ, шэкюгъум и 19, 2018-рэ ильэс N 53/240-7

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие къеты

Н.Н. Булашенкэм Мыеңкъопэ районым хэдзынхэмкэ ичыпIэ комиссие хэтынхэмкэ иполномочи-хэр ипальэм кыпэу зэрэзэлтигъэхэм къыххэу Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие макъэ къеѓэйеу Мыеңкъопэ районым хэдзынхэмкэ ичыпIэ комиссие хэхыгъыгъэм ичыпIэ ихъаштымкэ предложенихэр зэрштэхэрэм фэгъэхыгъэу.

Мы къэбарыр кызынчухытгъэм үүж мэфэ 20-м къыкъоц Мыеңкъопэ районым хэдзынхэмкэ ичыпIэ комиссие хэхъаштымкэ кандидатурэм елхыгъэ предложенихэр аштэнхэу.

ЧыпIэу зыдагъэхыщхэр: къ. Мыеңкъапэ, ур. Пионерскэр, 199-рэ, каб. 502-р, юфшэгъу мафэхэм сыхытэу 9.00-м къынчухыгъэу 16.00-м нэс. Телефонхэр: (8772) 52-30-35, 52-18-69.

ЛЭШІГҮР МАКІЭП, АУ АР ЕГҮЭЖЬАПІЭ

Журналистхэм я Союз зызэхащагъэр ильэси 100 зэрэхүгъэм фэгъэхыгъэ мэфэкл зэхахьэ бэмшишэу Москва щыкыагъ. Къэбарлыгъээс амалхэм зищыненгъэ языпхыгъэхэу, мы сэнэхьатыр зыгукэ зыпэблагъэхэр аш щызэукалагъэх. Урысыем ишьольыр 80-мэ лыклохэр къарыкыгъагъэх.

Адыгейим икыгъэ лыкло купри мэфэкл зэхахьэм хэлжьагъ. Къэбарлыгъээс амалуу тишьольыр итхэм ялофышшэхэр аш хэхьагъэх. Гъээзхэм, радиом, телевидением къарыкыгъэх журналистхэм мэхъянэ ин зиэ зэхахьэм хэлжьагъэх «Майкопские новости» зыфиорэ гъээзетым иредактор шъхьааеу Валерий Кондратенкэр, Адыгэ къэралыгъо телерадиокомпанием иофышшэхэу Тэу Замир, Хъакіэмый Сусан, Теуцожь районным къышыдэклирэ гъээзету «Теучежские вести» иредактор шъхьааеу Хъакъую Юре, рестоблику гъээзету «Советская Адыгея» зыфиорэм ибозреватель Татьяна Филоновар, «Адыгэ макъэм» икорреспонденту мы тхыгъэм иавтор.

Мэфэкл зэхахьэр шеккогъум и 14-м щынену агъэнэфагъ, ау Адыгейим икыгъэ купыр и 12-м Москва нэснэгъ. Тикуп фэдэу нахыжьэу къырагъэблэгъагъэх шеккогъум и 13-м къэлэ шъхьааэм дэт медиахолдингхэр къараагъэльэхъугъэх, журналистхэм ялофышшэн зэрэхэшшэрэм щагъэгъозагъэх.

Адыгейим икыгъэхэр зыхэт купыр Дунэе къэбарлыгъээс агентствэу «Россия сегодня» зыфиорэм ашагъэх. Журналистхэм ялофышшэн зэрэхэшшэрэр тшюгъэшшэйонену щызедгъэльэхъугъ. Псэуальэр аужырэ шапхъэхэм адиштэрэ Іэмепсымэхэмкэ зэтегъэспыхъагъ. Журналистхэм ялофышшэн зыфгъээзагъэх ельтыгъэуло зыашшэхэрэ чыпилэхэр зэтевуты

гъэх. Къэбарзу къаэлахъэрэ псынкэу зэблахъун, агъэтэрэзжын, къекиу къэплон хувь, «редактировать» ашынышь, къатупшыжын фае. Аш фэдэу зы журналистым мафэм къэбар 50-м ехъу къегъехьаазыры.

Мы мэфэ дэдэм Урысые Федерациим культурэмкэ иминистрэу Владимир Мединскэм къытыгъэ пресс-конференцием Адыгейим икыгъэхэм ашынхэр хэлжьагъэх. Министрэм уччэу фагъэзагъэхэм джэуапхэр къаритижыгъэх, тапэкэ гухэлхэу яхэхэм щигъэгъозагъэх.

Мэфэ заулэу къэле шъхьааэм щыдгъэлкыагъэм АР-м и Представительствуе Москва щынэмтикуп ригъэблэгъэнену игъо ифагъ. Тиунэ тисым фэдэу

гупсэфыпэу ар къытыххуугъ. Мыш илофышшэн Къэбэртэе Эммэ нэгушшоу къытпэгъокыгъ, унэр къытигъэплэхъагъ ыкыгуу къидеу зэклэ къытфилотагъ.

Нэужым Москва тызфэкогъэ мэфэкл зэхахьэм тыхэлжьагъ. Дзэм и Урысые театэрэ Иофхъабзэр щыкыагъ. Ылшъэкэ къызэрэштитуагъэу, къэралыгъом ишьольыр зэфешхъаффхэм къарыкыгъэх журналистхэр аш къытшыизэрэугоигъэх.

Мэхъянэ ин зиэ мафэр зыгъэмэфэклэхэрэм къафегу-шонхэу къеблэгъагъэх УФ-м и Президент и Администрации ипащэу Сергей Кириенкэр, Москва имэрэу Сергей Собяниныр, нэмыкхэри мэфэкл зэхахьэм хэлжьагъэх.

Мэхъянэ ин зиэ мафэр зыгъэмэфэклэхэрэм къафегу-шонхэу къеблэгъагъэх УФ-м и Президент и Администрации ипащэу Сергей Кириенкэр, Москва имэрэу Сергей Собяниныр, нэмыкхэри мэфэкл зэхахьэм хэлжьагъэх.

Сергей Кириенкэр шуфэс гүшүэхэм къяджагъ. Журналистхэм ялофышшэн зэригэцаклэрэмкэ зэрафэрэз Сергея Собяниным игущыэ къытшыхигъэшыгъ. Журналистхэм я Унэу Никитскэ бульварын тетым гъэцкэнхэр рашылэнхэм пэлтэгъэханэу грантэу сомэ миллион 300 къалэм къытшыизэрэугоигъэх.

Мэфэкл юфтхъабзэм хэлжьагъэрэ артистхэм якъэгъэльэгъон даклоу журналистикэм итарихъ, къыкыагъ гъогур къялотагъ. Хэгъэту зэошхом ильэхъан, аш къыкыэлъыкыагъэх ильэхъам зэхъокыныгъэу хуульгъэхэр, непэрэ мафэм зыфэдэр къагъэлъэгъуагъ. Зэльшэхэрэ ордылохэу Лариса Долинар, Олег Газмановыр, купцэриохэу «Самоцветы», «Хор Турецкого», нэмыкхэри мэфэкл зэхахьэм хэлжьагъэх.

Зэхахьэм къытыххэлътагъэу «Золотое перо России» зыфиорэ ахьщэ шүхъафтыныр анахъ къаэшыгъэх журналистхэм афагъэшьошагъ. «Телепрограмма года» зыфиорэр Ирада Зейналовам ратагъ. Джаш фэдэу тын льаплэхэр къэзэлжыгъэхэм апагъохыгъэх.

ГЬОНЭЖЬЫКЬО Сэтэнай.

Сурэтыр зэхахьэм щытырахыгъ.

Мыекъуапэ — Москва — Мыекъуапэ.

Тикъалэ агъэклэракъ

УЦЫШЬОР СКВЕРЫМ КЪЕКІУ

Къэлэдэсхэм сидигъуи языгъэспэфыпэ чыпилагъэу Шэуджэнам ыцэ зыхырэ урамыр псыхьюу Шъхъэгушаа зыщеуалээрэм дэжь сквер зэтегъэспыхъагъэ къызэрэшашыгъэр цыфхэм ягуап.

Псы гъунэм лъэс гъогу шуумбэго пхырэкли, ар плиткэхэмкэ пклагъэ, ыбгүхэм тетъисхаплэхэмрэ хъэрэнхэмрэ атетыхъ. Гъэ реням мыш къэлэдэсхэм зытагъэспэфыгъ, жыы къабзэ къыщащагъ, пчыхъэрэ остыгъэ зэпэнэфыжхэм

аччэгъэхэй чысчэу уахтэр щагъэкыагъ.

Нэужым аш «Авиаторхэм яскверкэ» еджагъэх, аш бэмышшэу летчик цэрийоу Александр Покрышкиним исаугьэт дагаауцаагъ.

Скверыр агъэспыфекъ чыгиг

хэр зэрарамыупкыщхэм ыкыз эзрамыгъэфыкьощхэм пылтыгъэхэм, псыхьюу лушьом чыгч пчагъэуу лутым хагъэхъонир иштикэгъагъ. Ар къыдалыти, Адыгэ Республикаам имээхэр къэухумэгъэнхэмкэ Гупчэм июбилей ехъулэу — ведомствэр зытагъэр ильэс 80-рэ хуульэ — къэ аллее щагъэспыгъ, аш къай чыгиг 80 хагъэтихъагъ. Кымафи гъемафи зыгъэспэ-

фыпэру гүэтил, тапэкэ къэгъэхэри къытшыгъэкыщыхъ.

Мыекъоле къэле администрациер федеральнэ программэу «Лъэхъанам диштэрэ къэлэ гъэспыкъ» зыфиорэм зэрэхлажъэрэц цыфхэм агу рехъ. Общественэ чыпилэхэу агъэспыщхэм ыкыз агъэдэхэштхэм якъыххын зэрэхагъэлажъэхэрэри ягуап.

Скверыр къытшызэуахыгъэ

аллэим къэлэ администрацием ыкыз Адыгэ Республикаам имээхэм якохъумэнкэ Гупчэм ялофышшэхэр хэлжьагъэх. Гъатхэм чыгъхэр апэрэу мыш къытшыгъэштыхъ.

Тикъалэ итеплэ нахьышум ылтэнэйкъохэ зызэблхьюу ригъэжьагъ, ар Мыекъуапэ тифэ, тапэкэ джыри нахь къялакъ хуунэу тифай.

(Тикорр.).

Хэбзэухъумэк Ио къулыкъум и Ioфыш Ижабзэ байн фае

Бзэр ялэпылэгьоу цыфхэм аштоигъор, ягупшиысэхэр, агу ихыкырэр жэрылоктэ е тхыгъэу зэльагъээсүү. Зым леклэль шэнэгъэр адрам зыпкырецэ. Зэдэгүүшүүнхэмкээ, дунаир къагурыонымкээ, шэнэгъэ зерагъэгъотынымкээ цыфхэм бзэр амалышлоу ял. Агу ихыкли, гупшиысэу яли, дунаим изытети ашкээ кыралотыкын, атхын альэклишт.

Сыд фэдэрэ культури лъа-
псэу илэр бзэр ары. Цыфэү
зикультурэ иным жэбээ бай-
гуль. Зиньыдэльфыбзэ зымы-
шээрэм ыгүи икультири цыкly.
Ащ фэдэм нахьыбэрэмкээ зи-
ымыгтээлжаплэу мэхьу. Хэзъэгоу
зэрьисми ащ осе хъатэ ритырэп.
Урьс тхаклоу К. Г. Паустовскэм
мырэущтэу ылгэяагь: «Хэти ежь
бызэ фыщытыкцэу фырилэм
укыыпкызырыкызэ ухэмьуукьюу
къэлпон плъэкыщт цыфым
уасэу илэр икультурэ зынэсы-
рэм, гражданинэу зэрэштым
зэряльтигъэр. Убзэ шу умыл-
гээгэйоу уихэгтээгүи шу плъэ-
гүн плъэкыщтэп».

Цыфыр къызыыхэхъухъагъэм, пүнгүштэй ыгъотьыгъэм, гъес-
нагыз эм, игултытэ, илэдэб бэкіе ялъытыгъ ащ жабзэу
гульри. Цыф лъэпкъэу зыщы-
щым ыгъэфедэрэ амалхэм арыгъуазээ хэти мэгүштээ, ащ
даклоу ежь иакынырэ илэдэбрэ
ялъытыгъэу ижабзи егъэлсү.

Адыгабзэхэмкіе этимологический гушылталь эз-
зыхъяуцугъэм гушылталь — «адаб», «культура»,
«изысканность», «хорошие манеры», «воспитанность», «при-
личие», «благопристойность»,
«гуманность» зыфиорэ мэхъа-
нэхэр илэу къышело. Цыфым
культурэу хэлтымрэ шхъэкла-
фэмрэ зэпхыгъэ шыпкъэх.
Жабзэмкіе шапхъэхэр зыгъэ-
цаклэрэм шхъэклафэ къыхэфэ,
шхъэклэфагы зэрхээ. Шхъэк-
лэфагъэ къызыхафэрэм ижа-
бзи культурэшко хэль.

Гүшүйл клочэшко зэрийлэв, аш цыифхэр гүсээ зэфишынхи, пий зэфигъэхүнхи зэрильтэйрэм ыпшьеэкэ ягууль къэтшыгъагь. Игъом тэрэзээ қяалгъэ гүшүйл клочэшко ил. Гүшүйл лъэшыр клочэ лъэшым ыпзешьы. Гүшүйл щэрыом пыиреути, зыгу կодыгъэр къегъэгушхожы. Гүшүйлэм ыктуячэ къизынтоотыкырэ мыш фэдэ гүшүйлжжэхэр адыгэхэм альфедэх: «Гүшүйл дахэм цыифхэр эзрещых, гүшүйл лаэм цыифхэр зэрэгжжэуких», «Чатэм пиупкырэр мэккыжбы, бзэгум пиупкырэр кыжжырэн», «Жэбээ чанэрэ чэтэ чанэр», «Гупшыси псальэр, зыптыыхи тыс», «Бзэр зээzym нахьи нахь дыдж, шьюум нахьи нахь լашу, чатэм нахьи нахь чан» ыки нэмьикхэр.

Гүшүйэр зэхьыллэгээ юфынгом, зыщынгэрээ чынгам, лъэхъянам ялъытыг шапхъэхэу альфедэштхэри. Ахэр жэрыо, научнэ, официальнэ, публицистическое стильткээ зэтыврафых. Жэрыуабзэр нахь түпшыгъеу, шъяхъафтэу щыт, научнэм, официальнэм, публицистическое стильткээ нахь шэпхъэ пытэхэр ахэлтийх.

Хэбзэухъумэкіо күулыкъум илофышшэхэм жэбзэ къабзэ, жэбзэ дахэ агульын фае. Ахэм иофыбы зэдагъяцакіе: документ зэфшэхъяфхэр зэхагъяуцо, хыкумхэм къашаатырэ иофхэм язэхэфын хэлажьэх, правовой шенгийн ялехэмкэ цыифхэм адэгуящэх, нэмийн иофхэри зэшүахых. Цыифхэм яфитнын гэхэр, яфедэхэр къызэраухуумэрэм къыхэкіе ахэр сыйдигүүн яжабзэкли, іэдэбэу ахэлтымкни щысэтехынгэе щытынхэ фае.

Хэбээхүумэкоо күүлийн
иофишээ куль-
турэшхо зыхэ-
лэлым ижабзи
къэбзэн, лите-
ратурабзэм
ишапхъэхэм
атетэү гушийн
фаяе. Жаргон-
хэм, диалект-
хэм, іэклиб

къералыгъубзэхэм къахэхыгъэ гүшүйэхэр, профессионализмэхэр, сленгхэр ащ ыгъэфедэнхэу щытэп. Акъыл хэлтээу, гурьло-гъоштоу, щэрыоу, үүпкіэу ар гүшүйэн, ижабээ байн фае.

Урысыем и МВД зэрилтын тэрэмкіэ, хэбзэухүмэктэй күлүүхэм ялофышилэхэр сыйд фэдэрэ лъэнэйкьоклы elonlэнчье ўштынхэ, цыифхэм шхъяэклифэ афашиын, яжабзэ къэбзэн фае. Правовой яофыг ю зэфешхъяфхэр зэшшуахы ашлонигоу цыифхэм хэбзэухүмэктэй күлүүхэм бэрэ зафагъязэ. Правовой культурэм ишапхъяхэм атетэу ахэр цыифхэм адэгүүщүүнхэм мэхъянэшхо ил, сыда пломэ жэбзэ дахэ аулыныр правовой культурэм изы яхьэу шэнгыг элэж-юристхэм альытэ. Яофышилэхэр жабзэу луульым, лэдэбэу хэлъым бэкіэ яльытыг пэшпорыгъяш следствием күэхэу фэхъущтри, хэбзэухүмэктэй күлүүхэм ялофышилан уасац

күлүккүхэм яюфтшэн уасеу кыяфашыттри.

Жабзэр — гупшысәм ильэгъохэц. Зигупшысэ тэрэзэу къизыготыкын зылъэкырэр, гушыгэнүм фэкбулаир псынкүэ цыфхэм агуруэ ыкы заре-

гъаштэ. Іенатләми ар псынкчэу ўшылтъеклүатэ, тоф пстэуми гъехъагъехэр ащешы. Ар сыйдигүни апэ ит, ишысэкі нәмымкіхэр зыльещәх. Хәбзәухъумәкто күләликүхәм ялофыштәхәри ащ фәдэнхә, яжабзә къәбзән фәе. Сыда пломә фәкъулаеу гүштәнхәр ахэм япрофессиональнәш пшъерыль шъхьаңау щыт.

Хэбзэухүмэйко կульякъум иофишы́е зыдэгущы́іэрэм льт-тэнгьэ, шхъэкафаэ фишы́н, ар зыфэдэм ельтыгъэу игу-щы́е ыгъэпсын, риторическэ

гүшүйэн зылъэктырэм цыиф купышхохэр егъэдэөшүх, зылъещэх ыкын зэрегтэшүх.

Мафэ къес гущы́э зэфэшхъяфхэр зэхэтэхых, тхылъхэми арытэльягъох, төлөэкранным къытыратхэх, радиомкй къаюх. Ау зэкэмий фэлазэу, фэккулаеу гущы́эн альэккырэп, къыбгурмылоу, мытэрэзэу гущы́эрэр непэ бэ хъугъе.

Уголовнэ лъяльхонхэм афэз
тъэзэггэ инспекторыр телеви-
дениемкэ къэгүщы́ээ, бзэджа-
шлэхэу зыльтыхъухэрэм афэзье-
хьыгьеу мырэ-
ущтэу кыы́э-
кіэуагь: «Кто
знает что-либо
об этих това-
рищах, просим
сообщить в по-
лицию». Зэрэ-
хэукууагъэр
къызыгурэо-

жым «Не о товарищах, а о гражданах» ыңузыңыгъэтэрэз-зыжыыгъ.

иофишлэхэм ашыцхэм жэбээ къабзэ зэралумыльыр бэрэ нафэ къытфэхь. Гущлэм пае, ахэм «Операция продолжалась 22 суток» aloy зэхэтэхы. Ау ар тэрээзэп. «Операция шла в течение 22-х суток» aлон фае. Полицием иофишлэхэм гущлэхэу «должным образом», «должное внимание» зыфилохэрэр бащэрэ агъэфедэх. Ахэм ачылпэклэ загъорэ синонимхэу «положенный, соответствующий, подобающий, надлежащий» зыфилохэрэр агъэфедэштыгъэмэ нахьышлугь.

Жэрыгыабзэм хэуκъоньгээхэр хашыгхээм, зэдэгүүшилжэхэрээр зэгүрүйонхэ альэкыи. Гүшүүэм паё, штабын ипашэхъялам ялпэ фишызэ, инспекторым pelo: «Ну-ка, пройдиська тут со своей метлой». Инспекторым аш зыфиорэр къигүрүйли, текстын хэт хэуκъоньгээхэр ыгъэтэрэззыжынхэу компьютерым Кэлтырыт ысихъагь. Ау мэхъянэ пчъагъэ зилэгүшүүэхэр зэрагъэфедэрэм

гүэзгъабгын къыхэкын ылъекыщт. Гуышыэм пае, «Ща вы все тут какие-то чокнутые» заралокт, ашыщхэм агу хэкын ылъекыщт гуышыэу «чокнутый» зыфилорэм «оригинал» мэхъанэ ратыгъеми. Джаш пае ужэ къыдэкырэм уфэсакын фае.

Хэбзэхухумэклю күлькүйм илоғышы э хөнаагаюхэр, цыфыр зыушхъякүрэ гүшүйэ мыйши-ухэр ыгъяфедэхэ, дысэу адэгу-щыи э хъущтэп. Цыфэу зыгу плъыгъэр шэнчъягъэ къыха-фэу дысэу къыдэгүшциагъями, щэлагъэ къызыхигъяфэныш, самбырэу дэгүшциэжьын фае нахь, ымакъэ фигъялъэшнын щытэп. «Зиүапхъэр пыоныри зимиүапхъэр умышоныри ү-шыгъ» elo адыгэ гүшүйэжьим.

Хэбзэухүмэкло къулыкүм илофышы иунэгтю клоц щилорэм, иныбджэгүхэм, илофшэгүхэм арилорэм, ыанэм пэсы зыхъукэ къылохэрэм атеклэу, зэlyukэхэм къащыгущыиэ, доклад къащишиы зыхъукэ ижабзэ нэмыкэу, официальна стилыр къебекэу ыгъэпсын фаяе. Зытегущыиэрэ цыфым зэхихызыэ, ыцэ къыхимыгъафэу «ащ ытуагь, ышлагь» ылоныр емыкly. Тропхэм, фигурэхэм, гущыиэжъяхэм, гущыиэ щэрыохэм, цитатэхэм, упчэ гущыиэухыгъэхэм ащ ижабзэ нахь бай зерашыщтым то хэльэп. Цыфым жабзэу үультымкэ игультытэ, илэдэб зынэссырэр, плүнгэгъэу, гъэсэнгъэу ыгъотыгъэр бгъэунэфын пльэкыщ.

ШАПОВАЛОВА
(ПУКНИЦЫ) И.

(ДЖЭНЧЭТЭ) Ирин.
Урысъем и МВД епхыгъэ
университетэу Краснодар
дэтым психологиэмрэ
педагогикэмрэкэс икафедрэ
ипрофессор.

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъу ехыллагъ» зыфиорэм зэхъокыныгъехэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыыгъ

*Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет —
Хасэм 2018-рэ ильэсийм чьэпьюгъум и 24-м
ыштагъ*

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъу ехыллагъ» зыфиорэм зэхъокыныгъехэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2005-рэ ильэсийм шышхъэум и 4-м аштагъэу N 352-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо граждан къулыкъу ехыллагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъеуцугъэ зэхэугъоягъехэр, 2005, N 8; 2007, N 11; 2009, N 2, 12; 2010, N 3, 8; 2011, N 3, 11; 2012, N 6, 12; 2013, N 3, 5, 7, 8; 2014, N 3, 10; 2015, N 6, 8; 2016, N 4, 8; 2017, N 3, 11, 12; 2018, N 5) мыш фэдэ зэхъокыныгъехэр фэшыгъэнхэу:

1) я 18-рэ статьям иа 1-рэ Iахъ ия 12-рэ пункт гүшүэхэу «рагъеджагъехэр зэрштэхтхэмкэ зээзгыныгъехэр» зыфиохэрер хэгъэкыжыгъэнхэу;

2) я 32-рэ статьям иа 2-рэ Iахъ гүшүэхэу «рагъеджагъехэр зэрштэхтхэмкэ зээзгыныгъехэр» зыфиохэрер хэгъэкыжыгъэнхэу.

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым къуачэ иэ зыхъурэр

2019-рэ ильэсийм щилэ мазэм и 1-м къышегъежьагъэу мы Законым къуачэ иэ мэхъу.

**Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
Къумпыл Мурат**
къ. Мыеекъуапэ,
шэкюгъум и 1, 2018-рэ ильэс
N 178

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм
и Законэу

«Мэз байныгъехэм ягъэфедэн епхыгъэ зэфыщтыкэ заулэ гъэтэрэзыгъэнэм ехыллагъ» зыфиорэм игуадзэу N 2-м зэхъокыныгъэ фэшыгъэнэм фэгъэхыыгъ

*Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет —
Хасэм 2018-рэ ильэсийм чьэпьюгъум и 24-м
ыштагъ*

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Мэз байныгъехэм ягъэфедэн епхыгъэ зэфыщтыкэ заулэ гъэтэрэзыгъэнэм ехыллагъ» зыфиорэм игуадзэу N 2-м зэхъокыныгъэ фэшыгъэнэм фэгъэхыыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2007-рэ ильэсийм тигъэгъазэм и 28-м аштагъэу N 144-р зытетэу «Мэз байныгъехэм ягъэфедэн епхыгъэ зэфыщтыкэ заулэ гъэтэрэзыгъэнэм ехыллагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъеуцугъэ зэхэугъоягъехэр, 2007, N 12; 2008, N 6, 12; 2009, N 7; 2014, N 7; 2016, N 12) игуадзэу N 2-м зэхъокыныгъэ фэшыгъэнэм фэгъэхыыгъ

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым къуачэ иэ зыхъурэр

2019-рэ ильэсийм щилэ мазэм и 1-м щегъежьагъэу мы Законым къуачэ иэ мэхъу.

**Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
Къумпыл Мурат**
къ. Мыеекъуапэ,
шэкюгъум и 1, 2018-рэ ильэс
N 185

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Спирт зыхэмит шёнхэр розничнэу щэгъэнхэмкэ шэпхъэ шэнэфагъэу щыгъэхэм яхыллагъ» зыфиорэм зэхъокыныгъэ фэшыгъэнэм фэгъэхыыгъ

*Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет —
Хасэм 2018-рэ ильэсийм чьэпьюгъум и 24-м
ыштагъ*

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Спирт зыхэмит шёнхэр розничнэу щэгъэнхэмкэ шэпхъэ шэнэфагъэу щыгъэхэм яхыллагъ» зыфиорэм зэхъокыныгъэ фэшыгъэнэм фэгъэхыыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2015-рэ ильэсийм жъоныгъуакэм и 5-м аштагъэу N 409-р зытетэу «Спирт зыхэмит шёнхэр розничнэу щэгъэнхэмкэ шэпхъэ шэнэфагъэу щыгъэхэм яхыллагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъеуцугъэ зэхэугъоягъехэр, 2015, N 5; 2017, N 12) зэхъокыныгъэ фэшыгъэненэу, а 11-рэ статьяр хэгъэхъогъенэу ыкы ар мыш тетэу къетыгъэненэу:

«А 11-рэ статьяр. Мы Законыр зыкухъэрэм пшэдэкыжъу арагъэхыытър

Спирт зыхэмит шёнхэр розничнэу щэгъэнхэмкэ шапхъэхэр зыкухъэрэм Адыгэ Республикэм ихэбзэгъеуцугъэ къыщыдэлтигъэ пшэдэкыжъу арагъэхыытът..»

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым къуачэ иэ зыхъурэр

Официальнуу къызыхаутырэ нэуж мэфи 10 зытешэкэ мы Законым къуачэ иэ мэхъу.

**Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
Къумпыл Мурат**
къ. Мыеекъуапэ,
шэкюгъум и 1, 2018-рэ ильэс
N 179

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Транспорт хэбзэлахъым ехыллагъ» зыфиорэм ия 4-рэ статья иположение заулэмэ къуачэ ямыгъэжъу льтэгъэнэм фэгъэхыыгъ

*Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет —
Хасэм 2018-рэ ильэсийм чьэпьюгъум и 24-м
ыштагъ*

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Транспорт хэбзэлахъым ехыллагъ» зыфиорэм ия 4-рэ статья иположение заулэмэ къуачэ ямыгъэжъу льтэгъэнэм фэгъэхыыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2002-рэ ильэсийм тигъэгъазэм и 28-м аштагъэу N 106-р зытетэу «Транспорт хэбзэлахъым ехыллагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъеуцугъэ зэхэугъоягъехэр, 2002, N 12; 2003, N 11; 2004, N 3, 5, 11; 2005, N 4, 11; 2007, N 11; 2008, N 11; 2009, N 2, 10; 2010, N 3, 11; 2011, N 6; 2012, N 4, 5; 2014, N 10, 12; 2015, N 12; 2016, N 8; 2017, N 5; 2018, N 9) ия 4-рэ статья иа 1-рэ Iахъ ия 10 – 12-рэ пунктхэм, ия 6-рэ Iахъ къуачэ ямыгъэжъу льтэгъэненэу.

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым къуачэ иэ зыхъурэр

Официальнуу къызыхаутырэ нэуж зытешэкэ ыкы транспорт хэбзэлахъыр зыщатырэ зичэзыу пальэр къызысыкэ мы Законым къуачэ иэ мэхъу.

**Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
Къумпыл Мурат**
къ. Мыеекъуапэ,
шэкюгъум и 1, 2018-рэ ильэс
N 180

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкэ и Комитет иунашъу

Амыгъекошырэ мылькоу (псэуальхэу, унэхэу, псэольэ ныкьошхэу)

Адыгэ Республикэм итхэм якадастрэ уасэ шэнэфэгъэнэмкэ кэууххэу Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкэхэмкэ и Комитет 2016-рэ ильэсийм йоныгъом и 6-м ыштэгъэ унашъоу N 223-р зытетэу «Амыгъекошырэ мылькоу (псэуальхэу, унэхэу, псэольэ ныкьошхэу)

Адыгэ Республикэм итхэм якъэралыгъо кадастрэ уасэкэ кэууххэр ухэсигъэнхэм ехыллагъ» зыфиорэмкэ аухэсигъэхэм зэхъокыныгъехэр афэшыгъэнхэм фэгъэхыыгъ

1998-рэ ильэсийм бэдээгъум и 29-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 135-р зытетэу «Уасэм ийнэнфэн епхыгъэ юххэр Урысыр Федэрацием зэрэшьызрахъэхэр эхыллагъ» зыфиорэр, 2016-рэ ильэсийм мэльльфэгъум и 4-м ашыгъэ къэралыгъо контрактам къыщыдэлтигъэ пшээрлылхэр гъэцэгхэнхэм тэгээхъягъа, пшэдэкыжъу ыхырээмкэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиэ обществэу «ТЕРРА ДОКС ИНВЕСТ» зыфиорэр 2018-рэ ильэсийм шышхъэум и 13-м ышыгъэ унашъоу N 141-р, 2018-рэ ильэсийм йоныгъом и 25-м ышыгъэ унашъоу N 162-р зытетхэр йэубытылэ къызыфэшшыхээ, техническэ хэуукъонигъехэр гъэтэрэзыжыгъэнхэм фэшү унашъо сэшы:

1. 2016-рэ ильэсийм щилэ мазэм и 1-м ехуулэу амьгъекошырэ мылькоу (псэуальхэу, унэхэу, псэольэ ныкьошхэу) Адыгэ Республикэм итхэм якъэралыгъо кадастрэ уасэ гъэнэфэгъэнэмкэ кэууххэу Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкэхэмкэ и Комитет 2016-рэ ильэсийм йоныгъом и 6-м ыштэгъэ унашъоу N 223-р зытетэу «Амыгъекошырэ мылькоу (псэуальхэу, унэхэу, псэольэ ныкьошхэу) Адыгэ Республикэм итхэм якъэралыгъо кадастрэ уасэкэ кэууххэр ухэсигъэнхэм ехыллагъ» зыфиорэмкэ аухэсигъэхэм (гуадзэу N 1-м) зэхъокыныгъехэр афэшыгъэнхэу, Мыеекъопэ районым фэгъэхыыгъэ таблицэм ия 28909-рэ сатырэ, къалеу Мыеекъупэ фэгъэхыыгъэ таблицэм ия 4037-рэ, ия 94007-рэ сатырхэр мыш тетэу къетыгъэнхэу:

«28909 01:04:0200080:58 2333235,77

4037 01:08:0202025:64 1880882,69
94007 01:08:0519032:823 19970,22»

2. Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкэхэмкэ и Комитет иотделэу кадастрэ уасэм итхэм шэнэфэнэрэ аукционхэм язэхшэнэрэ афэгъэзагъэм:

2.1. Мы унашъор тээзэтхэу «Советскэ Адыгейимэр» «Адыгэ макъэмэрэ» къашыхиутынэу, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабээ итгээцэлкэо къулыкъу интернет-сайтэу <http://www.adygheya.ru> зыфиорэр ригъэхъанэу.

2.2. Официальнуу къызыхаутырэ нэуж мафэ нахьыбэ темышэе унашъом икопие Адыгэ Республикэм и Лышхъэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации лэклигъэхъанэу.

2.3. Мы унашъор федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Росреестрэм и Федеральнэ кадастрэ палатэ» Адыгэ Республикэмкэ икъутамэ лэклигъэхъанэу.

3. Официальнуу къызыхаутырэ мафэм щегъэжъэу мы унашъом къуачэ иэ мэхъу, 2017-рэ ильэсийм щилэ мазэм и 1-м къышегъежьагъэу правэм ылтэныкъокэ азыфагу иль хуугъэ зэфыщтыкэхэм алъэйсэй.

Комитетын итхаматэ И. П. БОЧАРНИКОВА
къ. Мыеекъуапэ,
чьэпьюгъум и 10, 2018-рэ ильэс
N 282

Искусствэр — тибаниыгъ

«ЖъогъуакIэм» хэлэжьэшт

Урысыем иорэдыохэм язэнекъокью «ЖъогъуакI» зыфиорэр яплэнэрэу зэхащэ. Ухумэнымкэ УФ-м и Министерствэ, телеканалэу НТК «Жъуагъор» ашт кэцакло фэхъугъэх.

Урысыем ишъольырхэм яорэдыохэу сэнаушыгъэ зыхэлхэр зэнекъокью хэлэжьэштых. Тыгъэгъазэм и 23 — 30-м эфирим апэрэу Ѣдэеуцтых. Финалныкъом ыкIи кэух зэлукIэгъум ахэхъагъэхэр 2019-рэ ильэсэм Ѣылэ мазэм и 2 — 4-м зэнекъокью ялпэлэсэнгъэ кыншагъэлэгъоц. Тылэ мазэм и 7-м телевизорым еллыгъэхэу амакъэхэр орэдыохэм афэзыгъэхэм яеплыкIэхэр кындалтытэхээ хагъеунэфыкIырэ чыпIэхэр кындузыхъэхэм ацэхэр кыраштых.

2018-рэ ильэсэм «ЖъогъуакIэм» изэнекъокью апэрэ чыпIэр кыншидээзыхъгъэр Адыгэ Республикэм икуп ары. Адыгэ Республикэм изаслуженэ артистэу Апэнэс Астемир кынэрэтиуагъэу, зэнекъокью зэрэхэлжьагъэр шүкIэ ыгу кыншагъыжы.

— Республиком и Къэралыгъо филармоние иэстрадэ купэу «Ошутенэм» иорэдыоу, Адыгэ Республикэм изаслуженэ артистэу Даутэ Сусан «ЖъогъуакIэм» изэнекъокью хэлэжьэнэу зегъэхъазыры, — кытиуагъ

Адыгэим культурэмкэ и Министерствэ иотдел ипащэу Шэуджэн Бэлэ. — Мэкээ ѥытыгъэ дахэй, тигъэгушонэу тэгүгъэ.

Даутэ Сусанэ дунаим Ѣыцэрио ансамблэу «Налмэсэм» игүсэу Китайм Ѣылагъ, бзэ зэфэшхъафхэмкэ орэдыбэ кыншиуагъ. Ашт зэрильтиэрэмкэ, Урысыем изэнекъокью хэлэжьэштэх Адыгэир шүкIэ ашлэ. Тильэпкэ искусстве нахышоу Ѣыгъэгъозэгъэнхэмкэ ашт фэдэ зэлукIэгъуухэр артистхэм яшыклавъэх.

Сурэтим итыр: Даутэ Сусан.

Хорым иорэдыохэм тафэгушло

Урысыем культурэмкэ и Министерствэ, хэгэгум хорымкэ иобществэ кэух зэнекъокью Москва Ѣызэхашагъэм Мыекъуапэ итворческэ купышоу «Звонницэм» иансамблэхэр чанэу хэлэжьагъэх.

«Звонницэм» ипащэу Дмитрий Гордиенкэм кыншэрэтиуагъэу, Урысыем ишъолыр 82-мэ ятвроческэ куп 1200-рэ зэнекъокью хэлэжьагъ, ахэр нэбгырэ мин 24-рэ хуучтыгъэх. Осэшл купым пэ

щэнгъэ дызэрихъагъ Урысыем, Адыгэим янароднэ артистэу, композиторэу Виктор Захарченкэм.

Мыекъуапэ искусствехэмкэ икIэлэццыкIу еджапIэу N 6-м икIэлэццыкIу лъэпкэ хор ятлонэрэ

чыпIэр кынфагъэшьошагъ. Купэу «Долинам» яшэнэрэ чыпIэр кындихъагъ. Тиорэдьо купхэм япашхэ Дмитрий Гордиенкэмрэ Татьяна Мединскаяямрэ.

Тиорэдьо купхэр кэух концерт

хэхыгъэу Союзхэм я Унэу Москва дэтым ѢыкIуагъэм хэлэжьагъэх. Гъэхъагъэ зэрашыгъэм, Адыгэ Республикэм иштихуу искусстве лъагэу зэрэшалэтырэм фэшл тыгуу кындуу тафэгушо.

Баскетбол

Зыхырэр мэгушхо

«Динамо-МГТУ» Мыекъуапэ — «АлтайБаскет» Алтай край — 77:80 (21:22, 15:14, 1:17, 22:21, 3:6). Шэкюгъум и 19-м Адыгэ республикэ спорт Унэшоу «Ошутенэм» ѢызэлукIагъэх.

Зезыщаагъэхэр: А. Колцов — Тула, А. Лаврухин — Москва хэку, А. Сагайдачный — Краснодар.

«Динамо-МГТУ»: Хъакын — 8, Гапошин — 17, Абызов — 15, Еремин — 30, Кочнев — 6, Милютин — 1, Майборода.

«АлтайБаскетым» кынхэшыгъэхэр: Мускулис — 20, Лисовский — 14, Нестеренко — 13, Ашмаров — 11.

ЗэлукIэгъуиттур зэкIэлъи��оу баскетболым кынхэшыгъыныр кын, арэу Ѣытми, «Динамо-МГТУ-м» теклонигъээр зылеки-гъэкигъэу къэлтэгъуагъ. Пчагъэхэр зэрэлъикуатэштыгъэ: 18:10, 10:19, 21:26, 29:28, 33:31, 33:33, 36:36, 38:47.

Николай Ереминим тюгъогого хагъэм Iэгуаор редзэ, очкои 5 кынхэшыгъэхэр: 46:49, Максим Абызовым, Артем Гапошиным пчагъэхэр хагъахъо — 49:51. ИкIэрикIэ «АлтайБаскетыр» нахыбэкIэ тикомандэ ыпэкIэ Ѣышы — 52:57. Хъурдженэ чиэгъым К. Мускулис, В. Лисовский дэйвоу Ѣешшэх. ХъакIэхэм ухумэн Iоффхэр узылэпащэу агъэцакIэх.

А. Гапошинимрэ Р. Хъакынэмрэ ухумаклохэм ахъярэхъях, дахэу хагъэм Iэгуаор Руслан редзэ — 60:60. Пчагъэхэр зэрэлъикуатэштыгъэ: 60:65, 65:65. Къенагъэхэр такъикы 5. Н. Ереминим ябэнэзэ гъогогуитло хагъэм Iэгуаор редзэ — 68:68 — къенагъэхэр 4:20. Нэужым 74:72 — къенагъэхэр зы такъик. Тиешла-

клохэм заулэрэ хъурдженэм ылъэнекъокIе Iэгуаор адзы, ау тафэгушорэп, нэгъэупIэпIэтуу 29-рэ къенагъэу хъакIэхэм якапитанэу К. Мускулис пчагъэхэр зэфэдэ Ѣышы — 74:74. Тиешла-клохэм Iэгуаор алыгъ, А. Гапошиным ухумаклохэм кынхэшыгъэхъях, лъагэу Iэгуаор Ѣедзы... хъурдженэр хураау Iэгуаор къеклухъэ шхъяа, хагъэм ифэрэп.

Ешэгъу уахтэу такъикы 5 къафыхагъахъо. Н. Ереминим хагъэм Iэгуаор редзэ — 76:74, ау ар теклонигъээм пае мэклало: 76:78, 76:89, 77:80.

Къидгурэло, ѢешэлкIу 6 — 7-кIэ теклонигъэхэр кынхэшыгъыныр кын дэд. ХъакIэхэм яешикIу 9 зэлукIэгъум чанэу хэлэхэгъ, ау тиешла-клохэм башэрэ хэуукъох, ухумэн Iоффхэр зэрэгэцакIэхэрэм ѢыкIагъэхэр кынхэшыгъ. Ау жыре такъикы 5-м А. Гапошиним, А. Милютиним, Р. Хъакынэм, Н. Ереминим хъурдженэм ылъэнекъокIе Iэгуаор адзыгъ шхъяа, гулашэштыгъэх е фэхъа-зырыгъэхэп хагъэм радзэнэу.

Гушуагъор хъакIэхэм анэгу кэлпльагъуу ѢешлэпIэм икIыжыгъэх, ялпэлэсэнгъэ къагъэлэгъон альэкIыгъ.

«Динамо-МГТУ-м» изичээзуу дешэ.

Нэклубъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбий.

Зэхэзыщаагъэр
ыкIи кыншидээз-
гъэкигъэр:
Адыгэ Республикэм
льэпкэ Iоффхэмкэ,
IэкIыб къэралхэм ацы-
пэсурэ тильэпкэ-
гъухэм адырIэ зэхъы-
нигъэхэмкэ ыкIи
къэбар жууцэх
иамалхэмкэ и Комитет
Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шиэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм
къаIихырэр А4-кIэ
заджэхэр тхъапхэу
зипчагъэхэр 5-м
емыхъухэрар ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтэу, шрифттыр
12-м нахь цыкIунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхъагъэхэр редакцием
зэлгэгъэжъожых.
E-mail: adygoe@
mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутийн Iоффхэмкэ, тел-
радиокъятын-
хэмкэ ыкIи зэллы-
IэсэкIи амалхэмкэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
ЧыпIэ гъэйоры-
шапI, зэраушыхъатыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъатыгъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи
пчагъэхэр
3983
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2795

Хэутийн узьчи-
кэлхэнэу Ѣыт уахтээр
Сыхъатыр
18.00
Зыщаушыхъатыгъэ
уахтээр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъяIэр
Дэрэ Т. И.

Редактор шхъяIэм
игуадзэр
Мэцлэхъо
С. А.

Пшъэдэжъиж
зыхъырэ секретарыр
Хъурмэ
Х. Х.